

Borgå stad

Utvärderingsberättelse 2024

Revisionsnämnden 15.5.2025

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ORDFÖRANDENS ÖVERSIKT	1
2. REVISIONSNÄMNDEN OCH REVISION	2
2.1 REVISIONSNÄMNDENS UPPGIFTER	2
2.2 REVISIONSNÄMNDENS VERKSAMHET	2
2.3 UTVÄRDERINGENS FAKTABAS.....	5
2.4 REVISION	5
3. UTFALLET AV REVISIONSNÄMNDENS TIDIGARE REKOMMENDATIONER.....	6
3.1 STADSSTYRELSENS SVAR PÅ UTVÄRDERINGSBERÄTTELSEN	6
4. SAMMANFATTNING AV SLUTSATSERNA OCH REKOMMENDATIONERNA I UTVÄRDERINGSBERÄTTELSEN FÖR ÅR 2024	7
4.1 STADENS ORGANISATIONSFÖRÄNDRING – MÖJLIGHETER FÖR SAMARBETE	7
Utifrån intervjuernas och enkätens resultat bör stadens förvaltningsstruktur granskas och vid behov effektiveras. Koncernförvaltningens stödroll i förhållande till stadens sektorer bör förtydligas. Tydliga verksamhetsprinciper, tillräckligt stöd och ledning samt gemensamt överenskomna och enhetliga arbetsboksmallar utgör en effektiv grund för beslutsfattandet.	7
4.2 ANVÄNDNING AV PERSONALRESURSER.....	7
5. UTVÄRDERING AV GENOMFÖRANDET AV STRATEGIN.....	9
5.1 STADSSTRATEGIN OCH INDIKATORER.....	9
5.2 UTVÄRDERING AV HUR MÅLEN FÖR VERKSAMHETEN HAR UPPNÅTTS.....	12
5.2.1 UPPNÅENDE AV MÅLEN FÖR ÅR 2024.....	14
5.2 AFFÄRSVERKEN	18
5.2.3.BOLAGEN INOM KOMMUNKONCERNEN.....	19
6. UTVÄRDERING AV HUR DE EKONOMISKA MÅLEN HAR UPPNÅTTS	22
6.1 UTFALLET AV DE EKONOMISKA STRATEGIINDIKATORERNA.....	22
6.2 UTFALLET AV MÅLEN FÖR DEN EKONOMISKA BALANSEN	23
6.2.1 ÅRSBIDRAGET FÖRSVAGADES.....	23
6.2.2 NYA INVESTERINGAR FINANSIERAS I REGEL MED INKOMSTFINANSIERING.....	23
6.2.4 UPPSKATTNING AV STADENS INKOMSTUTVECKLING	25
6.2.5 STADENS INVESTERINGAR	26
7. UTVÄRDERINGSÅRETS PRIORITERINGSOMRÅDEN	28
7.1 STADENS ORGANISATIONSÄNDRING OCH MÖJLIGHETER TILL SAMARBETE	28

Enligt de intervjuade har organisationsändringen i staden i huvudsak genomförts väl. Den nya organisationen och Nimbus-husets allaktivitetslokaler upplevs ha fört sektorerna närmare varandra. I och med den nya strukturen har möjligheter öppnats i synnerhet i fråga om arbets- och näringstjänsterna, fritidstjänsterna och livskraften. Strukturellt har livskraftens roll accentuerats då livskraften fungerar som en egen självständig sektor. I den nya strukturen har fritidstjänsterna organisatoriskt underställts livskraften.	28
Verksamheten i de nya allaktivitetslokalerna i Nimbushuset har i huvudsak skett väl. De nya lokalerna erbjuder möjligheter till framtida kostnadsbesparingar om staden aktivt kan avstå från gamla och ineffektiva lokaler. Turistenhetens flytt till Nimbushuset har kartlagts.	28
När det gäller organisationsreformens kostnadseffekter kan man konstatera att organisationsändringen i sig inte har medfört betydande kostnadsbesparingar. Dessutom har det inte insamlats systematiska uppgifter om ändringen, såsom halvtidsutvärderingar, utifrån vilka de uppnådda besparingarna eller fördelarna skulle ha kunnat bedömas.	28
Inom vissa delområden har det behövts riktade tilläggssatsningar. Ett exempel på detta är rekryteringen av en ny beredskapschef som anknyter till stadens säkerhet och utvecklingen av beredskapsverksamheten.	28
Staden har genomfört ett produktivitets- och balanseringsprogram för ekonomin. Sektorerna har ändrat verksamhetssätt, vilket har förbättrat resursanvändningen och minskat kostnaderna. Centrala exempel är hantering av onödiga licenser, noggrannare anvisningar om säkerhetskopiering och upphandlingar samt inriktning och dimensionering av planeringsarbetet. När det gäller planeringen av resursanvändningen har man inlett beredningen av en sammanslagning av den strategiska personalplaneringen med budgetbehandlingen.	28
Ett centralt exempel på samarbetet mellan stadens sektorer är servicenätsutredningen där man granskade befolkningsprognoserna, planläggningen och lokalbehoven på ett övergripande sätt. Dessutom är sektorerna och intressentgrupperna mångsidigt representerade i planeringen av markanvändningen. Sektorernas förvaltningschefer har en central roll i att stödja enhetliga arbetssätt mellan sektorerna.	29
Utifrån intervjuerna och enkätens resultat bör stadens förvaltningsstruktur granskas och vid behov effektiviseras. Koncernförvaltningens stödroll i förhållande till stadens sektorer bör förtydligas. Tydliga verksamhetsprinciper, tillräckligt stöd och styrning samt gemensamt överenskomna och enhetliga arbetsboksmallar utgör en effektiv grund för beslutsfattandet.	29
7.2 PLANERING AV ANVÄNDNINGEN AV PERSONALRESURSER	30
8. UNDERSKRIFTER	34
Bilaga 1: Rekommendationer från tidigare års utvärderingsberättelser	35

1. ORDFÖRANDENS ÖVERSIKT

Borgå stads verksamhetsmiljö förändras i allt snabbare takt. Avdragen från statsandelssystemet och samfundsskatteinkomsterna kommer att förändra stadens finansieringsgrund. Den osäkerhet som det världspolitiska läget medför kan höja kostnadsnivån för produktionen av tjänster. En ökning av byggkostnaderna i och med ett eventuellt slut på kriget i Ukraina skulle i sin tur öka kostnaderna för de planerade investeringarna. Med tanke på Borgås höga verksamhetskostnader ser det ut som om stadens ekonomiska situation håller på att bli mer utmanande. Detta ökar behovet av kontinuerlig uppföljning av ekonomin och omsorgsfull resursfördelning.

För att klara situationen bör man beakta de frågor som revisionsnämnden systematiskt har lyft fram även under den fullmäktigeperiod som avslutas när den bedömer hur de mål för verksamheten och ekonomin som stadsfullmäktige ställt upp har uppnåtts samt när den granskar verksamhetens resultat och ändamålsenlighet.

1. Verksamheten ska ledas systematiskt. Målen uppnås sällan utan ändringar och en av ledningens viktigaste uppgifter är att åstadkomma förändringar.
2. De mål som ställs upp måste vara realistiska. De långsiktiga målen i stadens strategi är omfattande och genomförandet av dem styrs av flera program. Därför är det nödvändigt att prioritera målen. Grunden för att ställa upp mål kan inte enbart vara deras betydelse eller ambition. Också förutsättningarna och resursbehoven för att uppnå målen ska bedömas i samband med uppställandet av målen.
3. Resultaten ska mätas på ett heltäckande och kontinuerligt sätt. För att kunna leda på grundval av fakta måste de först identifieras. Det är omöjligt att veta om man går mot de önskade målen, om man inte har identifierat förutsättningarna för framgång på olika verksamhetsnivåer, följt upp resultaten och vid behov vidtagit korrigerande åtgärder.

Revisionsnämnden förväntar sig att de rekommendationer som lyfts fram i utvärderingsberättelserna behandlas regelbundet i fullmäktige. Vid uppföljningen av hur de mål som stadsfullmäktige ställt upp uppnås skulle man dra nytta av en öppen diskussion mellan fullmäktige, tjänsteinnehavarna och revisionsnämnden.

Revisionsnämnden har berett utvärderingsberättelsen i gott samarbete och utifrån gemensamt konstaterade realiteter. Jag vill varmt tacka nämndens ledamöter, tjänsteinnehavarna och KPMG:s experter för utfört arbete.

Borgå 15.5.2025

Juha Kittilä

Revisionsnämndens ordförande

2. REVISIONSNÄMNDEN OCH REVISION

2.1 REVISIONSNÄMNDENS UPPGIFTER

Revisionsnämnden ska enligt 121 § i kommunallagen bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om samt bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i staden och stadskoncernen och huruvida verksamheten har ordnats på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Revisionsnämnden ska se till att granskningen av staden och dess dottersammanslutningar samordnas samt övervaka att skyldigheten enligt 84 § i kommunallagen att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige. Därtill ska revisionsnämnden för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Om stadens balansräkning visar underskott som saknar täckning ska revisionsnämnden bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet. Revisionsnämnden följer också upp hur revisorns revisionsplan utfallit. Revisionsnämnden upprättar en utvärderingsplan och ett årligt utvärderingsprogram samt lämnar årligen utvärderingsberättelsen till fullmäktige. Nämnden kan ge fullmäktige även andra utredningar av utvärderingsresultat som den anser nödvändiga.

2.2 REVISIONSNÄMNDENS VERKSAMHET

Revisionsnämnden har fattat sina beslut på föredragning av ordföranden och OFGR Topi Katajala har varit protokollförare fram till 30.9.2024 och från 1.10.2024 har Susanne Sallinen från KPMG Oy Ab varit protokollförare. De av fullmäktige valda ledamöterna och ersättarna i revisionsnämnden presenteras i tabell 1.

Ordinarie ledamot	Personlig ersättare
Juha Kittilä, ordförande	Jarkko Ilomäki
Tuomas Kanervala, vice ordförande	Heikki Junes
Hannu Ahola	Simo Hellsten
Fredrik Böhme fram till 26.2.2025 och därefter Sharie Sveholm	Andreas Nymark
Irmeli Hoffren	Pirkko Parjanen
Kari Pauloaho	Sonja Perttula
Leena Sorjonen	Satu Lindell
Sari Törmä	Tuomas Jakovesi fram till 13.11.2024 och därefter Timo Simos
Maj-Louise Wilkman	Heidi Tyyskä

Tabell 1: Revisionsnämndens sammansättning

År 2024 sammanträdde revisionsnämnden elva gånger till revision och utvärdering. Vid sina möten har nämnden satt sig i stadens verksamheter och mål samt hur de uppnås, bland annat genom att höra tjänsteinnehavare. I tabell 2 presenteras revisionsnämndens mötestidpunkter och sakinhåll.

Mötets tidpunkt	Mötets innehåll
29.8.2024	— Uppdatering av utvärderingsplanen 2021–2024 och upprättande av utvärderingsprogrammet 2024 — Revisionsplan 2024 — Mötestidtabell — Stöd för utvärderingsarbetet — Renovering av Nimbus-huset, lokalitetsdirektör Mikko Silvast och underhållschef Antti Kinnunen — Redogörelser för bindningar
1.10.2024	— Redogörelser för bindningar — Stadsstyrelsens bemötande av utvärderingsberättelsen 2023 — Stöd för utvärderingsarbetet — Revisionsnämndens budgetutfall 2024 — Utbildningar — Budget för utvärdering och revision 2025 — Aktuell översikt, budgetering, stadsdirektör Jani Pitkäniemi — Bisysslotillstånd för stadens anställda, förvaltningsdirektör Roope Lenkkeri
22.10.2024	— Budgetering, Programmet för balansering av ekonomi och produktivitet 2024–2027. Livskraftsnämnden, sektordirektör för livskraftssektorn Fredrick von Schoultz
27.11.2024	— Stadens budget 2025, finansdirektör Henrik Rainio — Budgetering, hur man följer upp sparobjekten i programmet för balansering av ekonomi och produktivitet 2024–2027. Nämnden för tillväxt och lärande direktör för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning Rikard Lindström — Utvärderingsberättelse 2024, utvärderingsexpert Sofia Karlsson
18.12.2024	— Redogörelser för bindningar — Vårens mötestidtabell — Revisorns rapportering — Markanskaffning, tomtchef Pekka Söyrilä — Budgetering, hur man följer upp sparobjekten, programmet för balansering av ekonomi och produktivitet 2024–2027, nämnden för sysselsättningsområdet, livskraftschef Elina Duréault
22.1.2025	— Redogörelser för bindningar — Kokon idrottscentrum, Dan Mollgren, sektordirektör för stadsutveckling — Stöd för utvärderingsarbetet, utvärderingsexpert Sofia Karlsson

27.2.2025	— Planering av resursanvändningen och personalpolitik, personaldirektör Anu Kalliosaari — Bygglagen, byggnadstillsynschef Miia Hento — Upprättande av utvärderingsberättelse — Stöd för utvärderingsarbetet, utvärderingsexpert Sofia Karlsson — Redogörelser för bindningar
20.3.2025	— Stadens bokslut 2024, finansdirektör Henrik Rainio — Lägesöversikt över kollektivtrafiken i stadens lokaltrafik, trafikplanerare Matias Leinonen — Upprättande av utvärderingsberättelse — Stöd för utvärderingsarbetet, utvärderingsexpert Sofia Karlsson — Redogörelser för bindningar
14.4.2025	— Controller Magnus Wikström — Upprättande av utvärderingsberättelse — Stöd för utvärderingsarbetet, utvärderingsexpert Sofia Karlsson
7.5.2025	— Utvärderingsberättelsens slutförande — Stöd för utvärderingsarbetet, utvärderingsexpert Sofia Karlsson — Revisorns rapportering — Redogörelser för bindningar
15.5.2025	— Utvärderingsberättelsens slutförande

Tabell 2: Revisionsnämndens mötestidpunkter och sakinhåll

Målet är att utvärderingen under fullmäktigeperioden till väsentliga delar täcker stadskoncernens verksamhet. Tyngdpunkterna i revisionsnämndens utvärderingsprogram för år 2024 har varit stadens organisationsförändring och möjligheterna till samarbete mellan olika sektorer, genomförandet av budgeteringen samt kollektivtrafiken inom lokaltrafiken. Nämnden har också följt upp hur revisionsplanen har utfallit.

Revisionsnämnden har inte behövt bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden eller den gällande ekonomiplanens tillräcklighet i enlighet med kommunallagen, eftersom det inte finns underskott som saknar täckning i stadens balansräkning.

Utvärderingsberättelsen för 2024 godkändes av revisionsnämnden 15.5.2025. Revisionsnämnden föreslår för beslut i fullmäktige att stadsstyrelsen och nämnderna i sina verksamheter beaktar utvärderingsberättelsens rekommendationer och iakttagelser.

2.3 UTVÄRDERINGENS FAKTABAS

Revisionsnämnden sätter sig in i revisionstemana genom att höra tjänsteinnehavarledningen och ledningen för de förtroendevalda, sakkunniga och utvärderingsobjektets andra ansvarspersoner.

Faktabasen för utvärderingen är de uppgifter som erhållits vid revisionsnämndens möten och iakttagelser, utredningar samt uppgifter om verksamhetsberättelsen, rapporter som utarbetats vid stadens enheter och deras övriga handlingar samt bokslutet och tillhörande verksamhetsberättelsen för 2024 som undertecknats av stadsstyrelsen och stadsdirektören. Dessutom har revisionsnämnden tillgång till revisorns rapporter. I utvärderingen framhävs utvärderingsårets prioriterade områden och ärenden som behandlats i nämnden.

2.4 REVISION

Revisor för Borgå stad för år 2024 var KPMG Oy Ab och ansvarig revisor OFGR, CGR Outi Koskinen.

Revisorn har rapporterat till revisionsnämnden om hur revisionsplanen utfallit. Rapporterna har även lämnats till stadens ledning.

3. UTFALLET AV REVISIONSNÄMNDENS TIDIGARE REKOMMENDATIONER

3.1 STADSSTYRELSENS SVAR PÅ UTVÄRDERINGSBERÄTTELSEN

Revisionsnämnden överlämnar utvärderingsberättelsen om verksamhetsåret till fullmäktige, där utvärderingsresultaten och rekommendationer presenteras. Stadsstyrelsen ger fullmäktige ett bemötande av de åtgärder som stadsstyrelsen anser att utvärderingsberättelsen föranleder.

Stadsstyrelsen har under hösten 2024 lämnat sitt bemötande av åtgärderna i revisionsnämndens rekommendationer.

Sammandrag av bedömningen

Revisionsnämndens rekommendationer har verkställts inom stadens verksamhet.

Avsikten är att revisionsnämndens rekommendationer i utvärderingsberättelsen behandlas i fullmäktige enligt en tidsplan som överenskoms under hösten 2025.

4. SAMMANFATTNING AV SLUTSATSERNA OCH REKOMMENDATIONERNA I UTVÄRDERINGSBERÄTTELSEN FÖR ÅR 2024

4.1 STADENS ORGANISATIONSFÖRÄNDRING – MÖJLIGHETERNA FÖR SAMARBETE

Revisionsnämndens utvärderingsobjekt har under utvärderingsåret 2024 varit stadens organisationsförändring och möjligheterna till samarbete. Som en del av utvärderingsarbetet intervjuades stadens sektorchefer, personalens förtroendevalda samt sektorernas förvaltningschefer. Dessutom samlade revisionsnämnden svar via en elektronisk enkät från stadens personalgrupp om genomförandet av organisationsförändringen.

Utifrån intervjuernas och enkätens resultat bör stadens förvaltningsstruktur granskas och vid behov effektivieras. Koncernförvaltningens stödroll i förhållande till stadens sektorer bör tydligas. Tydliga verksamhetsprinciper, tillräckligt stöd och ledning samt gemensamt överenskomna och enhetliga arbetsboksmodeller utgör en effektiv grund för beslutsfattandet.

4.2 ANVÄNDNING AV PERSONALRESURSER

Revisionsnämnden rekommenderar att tjänsteinnehavarledningen bereder en ledningsmodell för resurserna utifrån de verkliga resursbehov som tjänsterna och målen förutsätter. Utifrån den ska nödvändiga ändringar göras i förvaltningsstadgan.

Revisionsnämnden rekommenderar dessutom att staden bedömer kompetens- och resursbehoven för att uppnå målen och om staden själv producerar tjänsterna eller köper dem av utomstående. Genomförandet förutsätter att resursbehoven fastställs och den årliga variationen i resursbehoven.

Revisionsnämnden rekommenderar dessutom att man utifrån de faktiska resursbehoven beslutar om prioriteringen av de mål som antecknats i stadsstrategin och stadens program eller om anpassningen av resurserna. Granskningen ska göras i samband med godkännandet av den nya stadsstrategin. Stadsfullmäktige ansvarar för prioriteringen och anpassningsbesluten.

4.3 PROGRAMMET FÖR BALANSERING AV EKONOMI OCH PRODUKTIVITET 2024–2027

Trots att stadens ekonomi var i balans år 2024 vill revisionsnämnden betona vikten av en kontinuerlig kostnadshantering och en långsiktig utveckling av verksamheten. Revisionsnämnden rekommenderar att staden effektiviserar sin verksamhet för att uppnå ekonomisk balans.

4.4 KOKON IDROTTCENTRUM

Revisionsnämnden rekommenderar att man i fortsättningen utöver andra alternativ för genomförande alltid också bereder ett renoveringsalternativ jämte kostnader vid planeringen av ersättningsinvesteringar i byggnader.

Revisionsnämnden rekommenderar att man under genomförandet av stadens investeringar gör en systematisk granskning med jämna mellanrum. Granskningen ska omfatta uppföljning av de faktiska kostnaderna, prioritering i förhållande till det rådande ekonomiska läget samt kontinuerlig riskbedömning. Genomförandet av investeringen ska anpassas på basis av granskningen.

4.5 KOLLEKTIVTRAFIK INOM LOKALTRAFIK

Revisionsnämnden rekommenderar att kollektivtrafikens kostnader och lönsamhet följs upp regelbundet. Det rekommenderas också att man utarbetar en åtgärdsplan för att aktivera marknadsföringskommunikationen inom kollektivtrafiken i syfte att öka antalet kunder. Detta kan genomföras med hjälp av information i olika medier.

5. UTVÄRDERING AV GENOMFÖRANDET AV STRATEGIN

Enligt 37 § i kommunallagen ska staden ha en stadsstrategi, i vilken fullmäktige beslutar om de långsiktiga målen för stadens verksamhet och ekonomi. Stadsstrategin är politiskt och verksamhetsmässigt förpliktigande. Med andra ord styr den beredningen av beslut och beslutsfattandet. I stadsstrategin ska det också anges hur genomförandet ska utvärderas och följas upp.

5.1 STADSSTRATEGIN OCH INDIKATORER

I stadsstrategin Drömmarnas Borgå 2022–2025 – Möjligheternas stad anges stadens vision, värden och utvecklingsmål fram till år 2025. Strategin har fyra spetsteman.

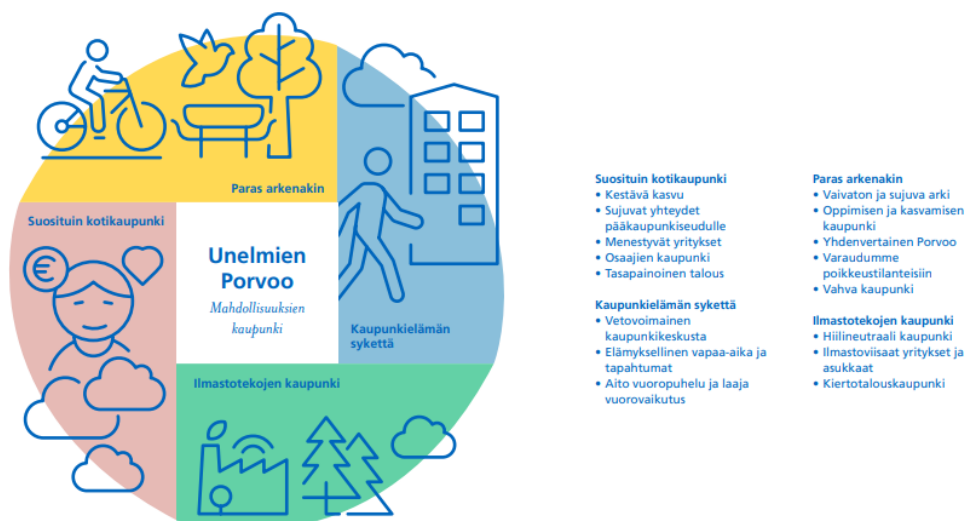

Bild 1: De fyra spetsteman i den nya stadsstrategin Drömmarnas Borgå – Möjligheternas stad (Källa: Borgås stadsstrategi 2022–2025)

Den nya stadsstrategin innehåller 10 indikatorer som är indelade i delområden inom hållbar utveckling enligt följande:

- Socialt hållbar utveckling (indikator: befolkningsförändring, Koefficienten för främjande av hälsa och välfärd, utbildningsnivåindex, gatusäkerhetsindex)
- Ekonomiskt hållbar utveckling (indikator: pulsmätare på upplevelser i Borgå centrum, sysselsättningsgrad, företagsbestånd och stadens lånebestånd)
- Ekologiskt hållbar utveckling (indikator: växthusgasutsläpp per invånare samt andelen skyddad skogsmark som ägs av staden av de skogsområden som ägs av staden)

Revisionsnämnden har till uppgift att utvärdera stadens verksamhet och ekonomi. Utvärderingen görs utifrån hur de härledda årsmålen och de verksamhetsmässiga målen i stadsstrategin har uppnåtts på basis av de uppgifter som presenteras i bokslutet.

Verksamhetens mål för 2024 har härletts från stadsstrategins tio indikatorer. Av målen i stadsstrategin har revisionsnämnden kunnat utvärdera genomförandet i fråga om fyra mål. För de andra målen fanns det inte uppdaterade indikatoruppgifter.

Indikator	Utgångsnivå	Målnivå 2025	Utfall 2024
1. Befolkningsförändring, hela Borgå och i centrumområdet	1 % (2021)	Befolkning: 53 211 1 % tillväxt jämfört med fjolåret under hela strategiperioden	 (Befolkningsökning 1 % 2024)
2. Hyte-koefficient	59 (2021)	Bättre än medeltalet i jämförelsestäderna	 (68 år 2024, jämförelsestädernas medeltal 69)
3. Utbildningsnivåindex	379.40 (2020)	Växer snabbare än jämförelsestäderna i genomsnitt	Kan inte utvärderas
4. Gatusäkerhetsindex	30.15 (2020)	35	Kan inte utvärderas
5. Pulsätare på upplevelser i Borgå centrum, förändring	-0,3 % (2021)	3 % ökning jämfört med föregående år under hela strategiperioden	 Hela årets medeltal visar en tillväxt på 0,78 % jämfört med föregående år.
6. Sysselsättningsgrad	73,20 % (2020)	Växer snabbare än jämförelsestäderna i genomsnitt	Kan inte utvärderas
7. Företagsbestånd	83.92 företag/1000 invånare (2021)	Högre än genomsnittet i alla kommuner	Kan inte utvärderas
8. Stadens lånebestånd	3067 e/invånare (2020)	Lånebeståndet förblir under genomsnittet för kommunerna	 1 203 e/invånare 2024
9. Växthusgasutsläpp per invånare	5.6 tCO2/invånare (2020)	2.5 tCO2/invånare Målet är att vara en klimatneutral stad senast år 2030.	Kan inte utvärderas
10. Andelen skyddad skog	8 % (2021)	12 % Minst 17 % före år 2030	Kan inte utvärderas

Indikatorerna baserar sig tillgängliga undersökningar eller statistik som fås regelbundet, som möjliggör uppföljning och analys på längre sikt samt på jämförelser med andra städer. Största delen av indikatorerna uppdateras årligen och rapporteras en gång om året. Uppföljningen av indikatorerna sammanförs med rapporteringsrytmen för verksamheten och ekonomin.¹

I bokslutet för 2024 presenteras huvudteman i stadens strategi, årsmål och stadens bedömning av hur de verksamhetsmässiga målen har uppnåtts i enlighet med indikatorerna i stadsstrategin Drömmarnas Borgå 2022–2025.

Suosituin kotikaupunki

- Kestävä kasvu
- Sujuvat yhteydet pääkaupunkiseudulle
- Menestyvät yritykset
- Osaajien kaupunki
- Tasapainonen talous

Mittarit: Väestönmuutos, työllisyysaste, yrityskanta, kaupungin lainakanta

Kaupungin arvion mukaan vuosittaisista tavoitteista 12/12 on toteutunut talousarviossa 2024 määritetyn mukaisesti.

Paras arkenakin

- Vaivaton ja sujuva arki
- Oppimisen ja kasvamisen kaupunki
- Yhdenvertainen Porvoo
- Varaudumme poikkeustilanteisiin
- Vahva kaupunki

Mittarit: Hyte-kerroin, koulutustasoindeksi, katuturvallisuusindeksi

Kaupungin arvion mukaan vuosittaisista tavoitteista 6/7 on toteutunut talousarviossa 2024 määritetyn mukaisesti.

Kaupunkielämän sykettä

- Vetovoimainen kaupunkikeskusta
- Elämyksellinen vapaa-aika ja tapahtumat
- Aito vuoropuhelu ja laaja vuorovaikutus

Mittari: Elämispulssi

Kaupungin arvion mukaan vuosittaisista tavoitteista 1/2 on toteutunut talousarviossa 2024 määritetyn mukaisesti.

Ilmastotekojen kaupunki

- Hiilineutraali kaupunki
- Ilmastoviisaat yritykset ja asukkaat
- Kiertotalouskaupunki

Mittarit: Kasvihuonepäästöt, suojellun metsämaan osuus

Kaupungin arvion mukaan vuosittaisista tavoitteista 2/3 on toteutunut talousarviossa 2024 määritetyn mukaisesti.

Bild 2: Stadens bedömning av genomförandet av strategin presenterade enligt huvudteman i enlighet med budgetmålen. Källa: Bokslut 2024

¹ Källa: Stadsfullmäktiges protokoll 28.9.2022/Paragraf 65

5.2 UTVÄRDERING AV HUR MÅLEN FÖR VERKSAMHETEN HAR UPPNÅTTS

Målen för koncernförvaltningens verksamhet och uppnåendet av dem har utvärderats utifrån bokslutet för 2024. I utvärderingen har följande punkter uppmärksammats:

- Kan uppnåendet av målet verifieras på basis av indikatoruppgifter?
- Kan uppnåendet av målet utvärderas? Målet har inte utvärderats, till exempel om resultaten färdigställs senare, målet eller rapporteringen om utfallet är oklart eller om utfallet inte har rapporterats alls.

Staden har satt upp totalt 24 årsmål för år 2024. I bokslutet beskrivs uppnåendet med färgkoder. Den gröna färgen beskriver att målet har uppnåtts, den gula färgen att målet delvis har uppnåtts och den röda färgen att målet inte har uppnåtts.

Uppnåtts	
Har uppnåtts delvis	
Har inte uppnåtts	

Revisionsnämnden har i de enhetsspecifika tabellerna i avsnitten 5.2.1–5.2.2 beskrivit resultaten av utvärderingen.

Sammandrag av utvärderingen

År 2024 har staden satt upp årsmål för verksamheten enligt de tio indikatorerna i strategin. Staden har satt upp sammanlagt 24 årsmål och indikatorer för dem.

Staden har i bokslutet beskrivit genomförandet av åtgärderna på följande sätt:

- 21/24 har uppnåtts
- 3/24 har delvis uppnåtts

Revisionsnämnden har bedömt hur åtgärderna för verksamheten har genomförts på följande sätt:

- 12/24 har uppnåtts.
- 1/24 har delvis uppnåtts.
- 1/24 har inte uppnåtts.
- I fråga om årsmålet 10/24 har man inte kunnat verifiera om de har uppnåtts på grund av bristfälliga uppgifter eller av någon annan orsak.

5.2.1 UPPNÅENDE AV MÅLEN FÖR ÅR 2024

1. Indikator i strategin: Befolkningsförändring, hela Borgå och centrumområdet				
BU2024 mål	Indikator	Ansvarig part	BS	Utvärdering
Förutsättningarna för tomtproduktionen tryggas genom att staden äger mer mark	Staden ska skaffa 35 ha ny mark	Stadsutvecklingen		
Tillräckligt med tomter i bodelagsform ska erbjudas för att göra stadens tillväxt möjlig	Tomtreserv för flervånings- och radhustomter: minst 20 000 m2	Stadsutvecklingen		
Möjligheter till boende med rimliga priser tryggas.	Minst 2 tomter överläts för ARA-produktion	Stadsutvecklingen		
Principerna för utredningen om servicenätet godkänns.	Granskning gjord (ja/nej)	Växande och lärande, stadsutveckling och lokaltjänster		
Elevupptagningsområdena stöder ett optimalt servicenät.	Granskning gjord (ja/nej)	Växande och lärande		
2. Indikator i strategin: Koefficienten för främjande av hälsa och välfärd				
BU2024 mål	Indikator	Ansvarig part	BS	Utvärdering
Andelen barn som deltar i småbarnspedagogik ökar i olika åldersgrupper.	Inom småbarnspedagogiken, 1–6-åringar 6 år = 100 % 3–5 år = minst 90 % 1–2 år = minst 63 %	Växande och lärande		Kan inte utvärderas
Kompetent och välmående personal för produktion av högklassiga tjänster	Hälsorelaterade frånvaror högst 4 %, utbildningsdagar per anställd i genomsnitt 2 dagar/år	Växande och lärande		Kan inte utvärderas
3. Indikator i strategin: Utbildningsnivåindex				
BU2024 mål	Indikator	Ansvarig part	BS	Utvärdering

Borgås läsgaranti tillämpas inom nybörjarundervisningen i alla skolor.	Tillämpas/tillämpas inte	Växande och lärande		Kan inte utvärderas
Minst 99 procent av unga i läropliktsåldern som gått ut grundskolan får direkt en utbildningsplats på andra stadiet	Antalet personer som tagit emot en utbildningsplats på andra stadiet	Växande och lärande		Kan inte utvärderas
Alla läropliktiga avlägger en examen på andra stadiet	Andelen som avlagt en examen på andra stadiet av dem som påbörjat studier minst 99 %	Växande och lärande		Kan inte utvärderas

4. Indikator i strategin: Gatusäkerhetsindex

BU2024 mål	Indikator	Ansvarig part	BS	Utvärdering
Intensifierat samarbete mellan myndigheter	Preliminär utredning om behov för kameraövervakning	Koncern-tjänster		
Invånarnas delaktighet ökas och utslagningen minskas	Uppdatering av säkerhetsplanerna där invånare engageras	Alla, koncern-tjänster		

5. Strategiskt mål: Pulsmätare på upplevelser i Borgå centrum, förändring

BU2024 mål	Indikator	Ansvarig part	BS	Utvärdering
Turism- och evenemangstjänsterna främjar turismen året runt.	Registrerade övernattningsningar för turister, tillväxt 4 % under året	Sektorn för livskraft		
Främjande av viktiga strategiska projekt	Detaljplanen för Kokon blir färdig, detaljplaneförslaget för Gammelbacka har beretts. Utkastet till delgeneralplan för de centrala stadsområdena har beretts.	Stadsutveckling		

6. Indikator i strategin: Sysselsättningsgrad

BU2024 mål	Indikator	Ansvarig part	BS	Utvärdering
------------	-----------	---------------	----	-------------

Beredning av servicehelheten för reformen av arbets- och näringsstjänsterna 2025	Beslut om organiseringsansvar, avtalshelheter och organisering har fattats	Sektorn för livskraft		Kan inte utvärderas
Sysselsättningsgraden har ökat jämfört med föregående år	Sysselsättningsgraden minst 73 %	Livskraft		Kan inte utvärderas
7. Indikator i strategin: Företagsbestånd				
BU2024 mål	Indikator	Ansvarig part	BS	Utvärdering
Modellen Business Porvootas i användning.	Har tagits i användning (ja/nej)	Sektorn för livskraft		
Företagens verksamhet stöds genom flexibelt bygglovsförfarande	Genomsnittlig handläggningstid av byggloven, högst 6 veckor.	Stadsutveckling		
8. Indikator i strategin: Stadens lånebestånd				
BU2024 mål	Indikator	Ansvarig part	BS	Utvärdering
Det ska utarbetas ett produktivetsprogram där stadens driftsekonomi och investeringar balanseras så, att de motsvarar stadens ekonomiska utveckling åren 2024–2027.	Produktivetsprogrammet har utarbetats och godkänts. En extern utvärdering av ekonomins hållbarhet har inhämtats.	Alla, koncerntjänster		
Stadens ekonomi sköts och planeras ansvarsfullt så att lånebeståndet förblir måttligt.	Lånebestånd år 2024 under 2000 €/invånare	Koncern-tjänster		
Konditionsklass för stadens egna lokaler och fastigheter. Konditionsklass för lokaler och fastigheter som används vid tjänsteproduktion	Konditionsklassen över 70 %	Koncern-tjänster, lokalitetsledningen		Kan inte utvärderas
9. Indikator i strategin: Utsläpp av växthusgaser per invånare				
BU2024 mål	Indikator	Ansvarig part	BS	Utvärdering

Kollektivtrafik och smidiga förbindelser till huvudstadsregionen	Beslut om servicenivå gjord ja/nej	Stadsutveckling		
Genomförande av åtgärder i klimat- och miljöprogrammet.	Det finns egna indikatorer i programmet.	Koncern-tjänster		Kan inte utvärderas
10. Indikator i strategin: Andelen skyddad skogsmark				
BU2024 mål	Indikator	Ansvarig part	BS	Utvärdering
Beaktas som en del av klimat- och miljöprogrammet.	Det finns egna indikatorer i programmet.	Stadsutvecklingen, Koncern-tjänster		Kan inte utvärderas

5.2.2 AFFÄRSVERKEN

Affärsverket Borgå vatten

Mål	BS	Utvärdering
Vattenförsörjning och vatten-distribution Målet för alla nyckeltal är att uppnå det bästa betyget på den tregradiga utvärderingsskalan enligt nyckeltalssystemet Venla. Skala: grön, gul, röd. • Hushållsvattnets kvalitet • Antal rörbrott • Läckageprocent	• Målen har uppnåtts. Vattenkvaliteten hade till över 99 procent uppfyllt kvalitetskraven och kvalitetsrekommendationerna. • Målen har uppnåtts. Antalet oförutsedda rörbrott har förblivit litet, under 4 st./100 km/år. • Målen kom på det nästbästa betyget. Icke-fakturerat vatten svarade för 16,29 % av den vattenmängd som pumpades in i nätet (för att få bästa betyg borde utfallet ha varit under 15 %).	Kan inte utvärderas. Uppgifterna för år 2024 lämnas in under våren 2025.
Avloppsrening och behandling av avloppsvatten Mål för alla nyckeltal för att uppnå det bästa betyget på den tregradiga utvärderingsskalan enligt nyckeltalssystemet Venla. • Effektiv rening av avloppsvatten • Antalet propp • Läckagevattnets andel av avloppsvattenmängden	• Målet har uppnåtts. Tillståndsindeket uppfylls till 100 %. • Målen har uppnåtts. Det relativa antalet proppar var 2,88, siffran anger antalet proppar per år i förhållande till avloppsnätets längd (st./100 km/år) • Målen kom på det nästbästa betyget. Målet var mindre än 30 % och utfallet var 45,51 %. Betyget anger andelen icke-fakturerat avloppsvatten av den totala avloppsvattenmängden (%)	Kan inte utvärderas. Uppgifterna för år 2024 lämnas in under våren 2025.
Krav på intäktsföring • Till staden redovisas 5 % av omsättningen, 714 000 euro / målet	Målet för intäktsföringen uppnåddes i enlighet med budgetändringen.	

Av Affärsverket Borgå vattens mål bedömdes 1/3 ha uppnåtts. Av målen kunde 2/3 inte bedömas eftersom uppgifterna för år 2024 lämnas in under våren 2025.

Affärsverket Borgå kost- och städtjänster

Mål	BS	Utvärdering
Avkastning på 5 % av grundkapitalet	Uppnåddes	
Andelen inhemska livsmedel av köpta kilomängder, 75 %.	73 %, uppnåddes inte	
Tillverknings- och tallrikssvinnets andel av tillredd mat %, skolorna under 20 % och daghemmen under 25 %	Medelvärde för skolor och daghem 7,43 %	
Andelen vegetarisk mat ökas årligen med 10 %	Uppnåddes inte	
En enkät om kundnöjdhet med skolmåltider genomförs	Uppnåddes	
Godkända kvalitetsronder inom städning, 90 %	90 %, uppnåddes	

Av målen för Borgå måltids- och städtjänster har 3/6 bedömts vara uppnådda och 3/6 har inte uppnåtts.

5.2.3.BOLAGEN INOM KOMMUNKONCERNEN

Borgå Energi Ab

Mål	BS	Utvärdering
Vinstutdelning som intäktsförs till staden (per vinstutdelningsår) 2 400 000 €	Uppnåddes	
Bolaget är konkurrenskraftigt och solitt: Soliditetsgrad-%, ≥ 20 %	Uppnåddes	Kan inte utvärderas.
Bolagets miljövänliga profil: Klimatneutral elförsäljning, % 100 %	Uppnåddes	Kan inte utvärderas.
Andelen förnybara bränslen av produktionen av fjärrvärme är minst 90 procent, ≥ 90 %	Uppnåddes	Kan inte utvärderas.

Av Borgå Energis mål har 1/4 bedömts vara uppnådda och 3/4 kunde inte bedömas.

Oy Porvoo Event Factory Ab

Mål	BS	Utvärdering
Räkenskapsperiodens resultat, ≥ 0	Uppnåddes inte	
Beloppet på understöd som staden beviljade, 975 teur	Uppnåddes	
Uthyrningsgraden för kortvarig lokalförsäljning, % (evenemangsalarna), ≥ 70 %	75 %	
Användningsgraden för långvarig uthyrning, % (affärslokaler) 100 %	100 %	

Av Borgå Event Factorys mål har 3/4 bedömts vara uppnådda och 1/4 har inte uppnåtts.

Porvoon A-asunnot Oy - Borgå A-bostäder Ab

Mål	BS	Utvärdering
Driftsbidrag angiven i % ≥ 40 %	Uppnåddes 46,3 %	
Användningsgraden för bostäderna, % $\geq 99,7$ %.	Uppnåddes inte (99,0 %)	
Skulden eur/m2 minskar från nuvarande nivå)	Uppnåddes inte 797,4 euro (år 2023 733,95 euro)	

Av Borgå A-bostäder Ab:s mål har 1/3 bedömts vara uppnådda och 2/3 inte uppnådda.

Porvoon Vuokra-asunnot Oy - Borgå hyresbostäder Ab

Mål	BS	Utvärdering
Användningsgraden för bostäderna, % ≥ 99,7 %.	Ej uppnådd (98,56%)	

Borgå hyresbostäder Ab:s mål har inte uppskattats ha uppnåtts.

Careeria Oy

Mål	BS	Utvärdering
Räkenskapsperiodens resultat ≥ -0 milj. €	Uppnåddes	
Soliditetsgrad ≥ 50 %	Uppnåddes	Kan inte utvärderas.

Av målen för Careeria har 1/2 bedömts vara uppnådda och 1/2 kunde inte bedömas.

6. UTVÄRDERING AV HUR DE EKONOMISKA MÅLEN HAR UPPNÅTTS

6.1 UTFALLET AV DE EKONOMISKA STRATEGIINDIKATORERNA

De ekonomiska målen uppnåddes. I bokslutet har resultaträkningen för räkenskapsperioden 2024 tagits fram så, att affärsverken som hör till samma organisation har kombinerats med den egentliga stadsorganisationen. Interna poster mellan aktörerna har eliminerats från intäkter och kostnader.

Årsbidraget inklusive affärsverken uppgick till cirka 48 miljoner euro, vilket är cirka 1,2 miljoner euro lägre än år 2023. Årsbidraget 2024 jämfört med avskrivningarna var 147,5 procent, dvs. överskred målet (över 100 % jämfört med avskrivningarna). Årsbidraget har år 2024 räckt till för att täcka avskrivningarna. Investeringarnas inkomstfinansiering var 163,2 % år 2024. Investeringarnas inkomstfinansiering är på en god nivå, dvs. årsbidraget har räckt till för att täcka investeringarna.

Soliditetsgraden som anger kommunens solvens har år 2024 varit 69,5 %. Soliditetsgraden mäter förmågan att bära underskott och stadens kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt. Soliditetsgraden har enligt bokslutet varit svag, men år 2021 steg den till en tillfredsställande nivå och utvecklingen har fortsatt även till år 2024. En soliditetsgrad på över 70 % anses vara god.

Stadens lånebestånd per invånare har år 2024 varit 1 203 euro. Lånebeståndet per invånare har sjunkit med 251 euro jämfört med året innan. Lånebeståndet har nu under fyra år i rad legat på en god nivå. Stadens strategi och indikatorer uppdaterades våren 2022 och i enlighet med strategins indikatorer är målet att bibehålla lånebeståndet under 2 000 euro/invånare från år 2023. För koncernens del är lånebeståndet per invånare 4 103 euro. Koncernens lånebestånd per invånare har minskat med 381 euro jämfört med året innan. Koncernens lån har också för fyra år i rad varit på en god nivå.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under fem föregående år har tidigare varit under 10 miljoner euro. År 2021 var kassaflödet dock 19 miljoner euro, 2022 97 miljoner euro, 2023 130 miljoner euro och 2024 165,6 miljoner euro. Nyckeltalet beskriver med hjälp av bokslutsåret och de fyra föregående åren hur självfinansieringen av investeringarna har förverkligats på längre sikt. Självfinansieringskravet uppfylls om det sammanräknade kassaflödet från de olika åren är positivt i bokslutet för det senast avslutade räkenskapsåret. Kassaflödet från verksamheten och investeringarna bör inte bli permanent negativt, så att utgifterna inte måste täckas antingen genom att de befintliga kassaflödena minskas eller genom att man tar ytterligare lån. Nyckeltalets utveckling i god riktning visar att stadens investeringar har kunnat genomföras med inkomstfinansiering.

Inkomstskattesatsen i kommunalbeskattningen i staden är för närvarande 7,1 % (på en tillfredsställande nivå). Stadens inkomstskattesats är cirka en procentenhet högre än genomsnittet för kommunerna i Nyland.

6.2 UTFALLET AV MÅLEN FÖR DEN EKONOMISKA BALANSEN

Stadens strategiska mål är att få ekonomin i balans. Uppnåendet av målet följs upp med hjälp av de mål som beskriver den ekonomiska utvecklingen i tabell 4.

Bindande ekonomiska mål	Utfall 2021	Uppskattning 2021	Utfall 2022	Uppskattning 2022	Utfall 2023	Uppskattning 2023	Utfall 2024	Uppskattning 2024
Årsbidraget hålls på en god nivå	Målet kunde uppnås. Årsbidraget stärktes.	●	Målet kunde uppnås. Årsbidraget försvagades något från året innan.	●	Målet kunde uppnås även om årsbidraget försämrades med ca 30 miljoner euro från fjolåret	●	Målet kunde uppnås. Årsbidraget försvagades något från året innan	●
Nya investeringar finansieras i regel med inkomstfinansiering	Målet kunde uppnås. Tack vare att årsbidraget stärktes räckte det för att täcka investeringarna. Inkomstfinansieringen av investeringar angiven i % uppgick till över målet på 100 %.	●	Målet kunde uppnås. Årsbidraget räckte till för att täcka investeringarna. Inkomstfinansieringen av investeringar angiven i % uppgick till över målet på 100 %.	●	Målet kunde uppnås. Trots att årsbidraget försvagades från året innan räckte det för att täcka investeringarna. Inkomstfinansieringen av investeringar angiven i % uppgick till över målet på 100 %.	●	Målet kunde uppnås. Årsbidraget räckte till för att täcka investeringarna. Inkomstfinansieringen av investeringar angiven i % uppgick till över målet på 100 %.	●
Skuldsättningen stannar upp	Målet kunde uppnås. Stadens och koncernens lånebestånd per invånare är båda på en god nivå.	●	Målet kunde uppnås. Stadens och koncernens lånebestånd per invånare är båda på en god nivå.	●	Målet kunde uppnås. Stadens och koncernens lånebestånd per invånare är båda på en god nivå.	●	Målet kunde uppnås. Stadens och koncernens lånebestånd per invånare är båda på en god nivå.	●

Tabell 3: Bindande ekonomiska mål, källa: bokslut 2024

6.2.1 ÅRSBIDRAGET FÖRSVAGADES

År 2024 försvagades årsbidraget något från året innan. Årsbidraget inklusive affärsverken uppgick till ca 47 miljoner euro, vilket är ca 1 miljon euro lägre än året innan.

6.2.2 NYA INVESTERINGAR FINANSIERAS I REGEL MED INKOMSTFINANSIERING

Finansieringens tillräcklighet granskas genom att jämföra årsbidraget med investeringar samt avskrivningar och nedskrivningar. Inkomstfinansieringen av investeringar återgick till en god nivå år 2020 och år 2024 var den fortfarande på en god nivå (163,2 %). Inkomstfinansieringsprocenten för investeringar steg med 62,1 procent jämfört med 2023.

Bild 2 visar de årliga variationerna i årsbidraget, avskrivningarna och nedskrivningarna samt nettoinvesteringarna i förhållande till invånarantalet åren 2011–2024. Inkomstfinansieringen har räckt till för att täcka avskrivningar och nedskrivningar sedan 2020.

Inkomstfinansieringens tillräcklighet 2011-2024 årsbidraget, avskrivningar och nedskrivningar samt nettoinvesteringar per invånare

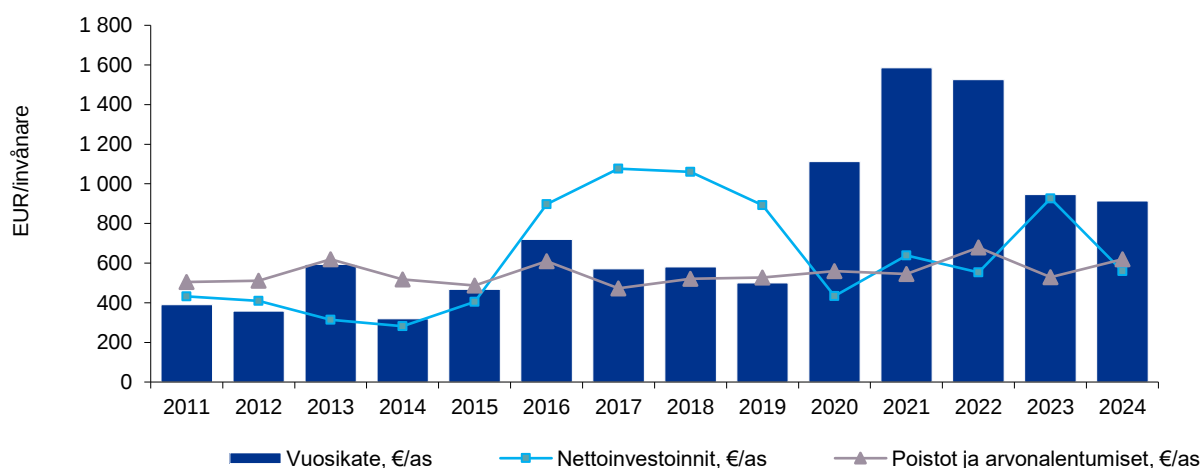

Bild 2: Stadens årsbidrag, avskrivningar och nedskrivningar samt nettoinvesteringar åren 2011–2024

I bild 3 visas för stadskoncernens del de årliga variationerna i årsbidraget, avskrivningarna och nedskrivningarna, nettoinvesteringarna samt överskottet i balansräkningen i förhållande till invånarantalet åren 2016–2024. Borgå stadskoncerns resultat är i balans eftersom årsbidraget har räckt till avskrivningar och nedskrivningar samt nettoinvesteringar. Årsbidragen för åren 2020–2022 var exceptionellt höga på grund av statens coronastöd.

Koncernens årsbidrag, avskrivningar och nedskrivningar, investeringar och ackumulerade överskott 2016-2024

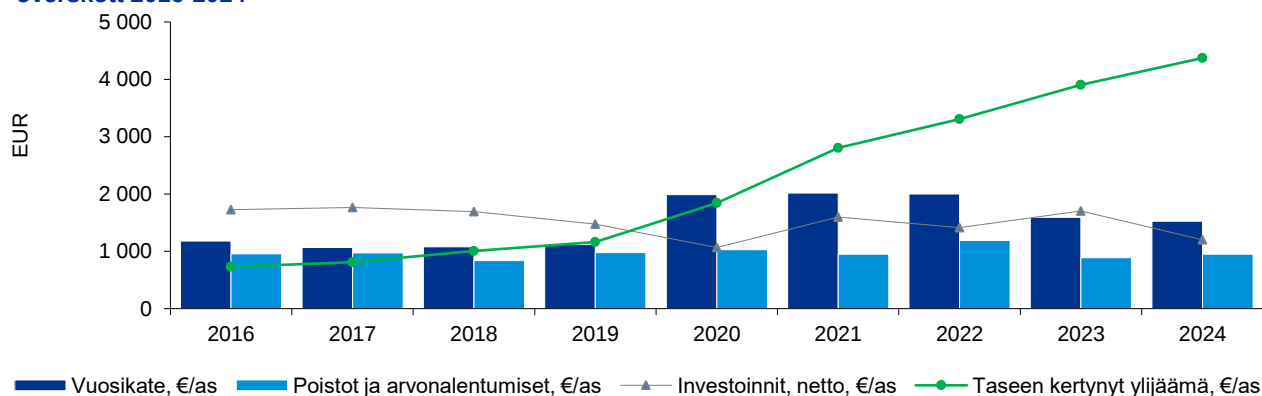

Bild 3: Koncernens årsbidrag, avskrivningar och nedskrivningar, nettoinvesteringar samt överskott i balansräkningen åren 2016–2024

6.2.3 LÅNEBESTÅNDET MINSKADE

Stadens lånebestånd har minskats till 62,3 miljoner euro. Lånebeståndet har minskat med 12,3 miljoner euro från fjolåret. Nya lån har inte behövt lyftas tack vare god inkomstfinansiering och samtidigt har gamla lån kunnat amorteras enligt betalningsplanen. Staden förberedde sig på ränterisken under år 2020, då gamla lån med rörlig ränta konverterades till långfristiga lån med fast ränta.

Lånebeståndet påverkas av de planerade investeringarna i stadens utveckling. Koncernens investeringar år 2024 uppgick till sammanlagt cirka 62 miljoner euro och koncernskulden i slutet av år 2024 till cirka 212 miljoner euro, vilket är cirka 18 miljoner euro mindre än år 2023.

Låneskötselbidraget förbättrades något från året innan. År 2024 var låneskötselbidraget 3,8, dvs. på en god nivå. Låneskötselbidraget har sjunkit med 0,1 enheter sedan 2023. Låneskötselbidraget återspeglar att inkomstfinansieringen räcker till för att betala räntor och amorteringar på främmande kapital och sköta lånen.

6.2.4 UPPSKATTNING AV STADENS INKOMSTUTVECKLING

Skatteintäkternas utveckling

Stadens skatteinkomster har år 2024 varit totalt cirka 145,6 miljoner euro. Skatteinkomsterna har sjunkit med cirka 5 % från året innan. Skatteinkomsterna per invånare var 2024 ca 2 813 euro, år 2023 cirka 2 975 euro, år 2022 cirka 6 176 euro, år 2021 cirka 5 803 euro och år 2020 cirka 5 093 euro.

Minskning av intäkterna från samfundsskatter

Intäkterna från samfundsskatterna ökade årligen under åren 2017–2022. I Borgå sjönk samfundsskatteintäkterna år 2023 och de fortsatte att sjunka år 2024. År 2024 var samfundsskatteintäkten 30,4 miljoner euro medan den år 2023 var 32,3 miljoner euro.

Utveckling av samfundsskatteinkomsterna under åren 2011–2024

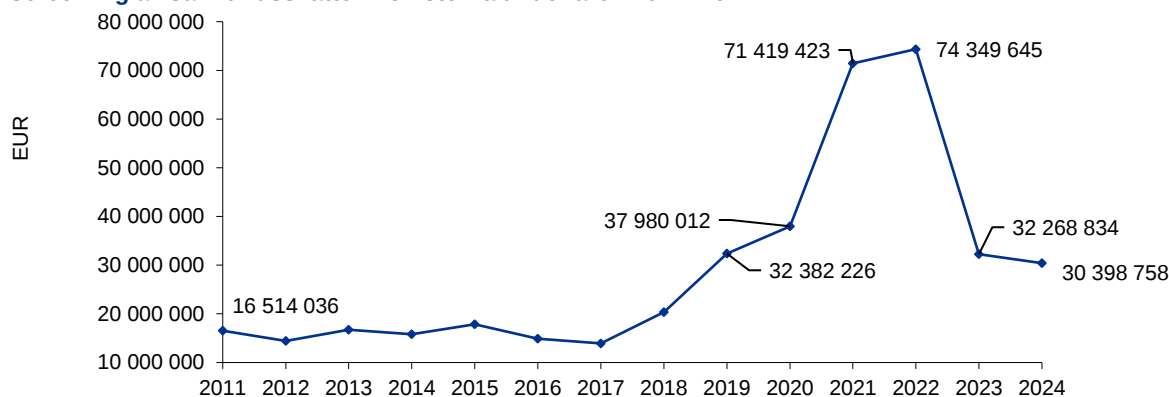

Bild 4: Utveckling av samfundsskatteinkomsterna under åren 2011–2024

6.2.5 STADENS INVESTERINGAR

År 2024 uppgick stadens investeringsutgifter inklusive affärsverken till ca 29 miljoner euro (år 2023 ca 47,5 miljoner euro). År 2024 räckte årsbidraget till för att täcka investeringarna och staden behövde inte ta ett nytt lån för investeringarna.

Under de följande åren kommer stadens investeringar att öka avsevärt, vilket också kommer att leda till en ökning av lånebeståndet från och med 2025. Även ränteutgifterna beräknas öka. Enligt stadens investeringsplan kommer staden att göra investeringar för cirka 205 miljoner euro under åren 2025–2028.

De mest betydande husbyggnadsinvesteringarna

Husbyggnadsinvesteringarna var under året totalt 7,4 miljoner euro. Tabell 4 visar de viktigaste husbyggnadsinvesteringarna år 2024 och de faktiska kostnaderna jämfört med budgeten. Husbyggnadsinvesteringarna underskred den ändrade budgeten med cirka 4,9 miljoner euro.

Byggarbetena på Huktis daghem framskrider enligt överenskommen tidtabell och man kan flytta in i den nya byggnaden på sensommaren 2025. Byggarbetena för Estbacka daghem och reparationsarbetena av stadens fasader har inletts och de väntas bli färdiga i slutet av år 2025.

Den tillgängliga lekplatsen på västra åstranden och det öppna utrymmet för småbarnspedagogik i anslutning till den har utvecklats i samarbete med stadsinfran. Det har dock beslutats att byggnadsprojektet ska skjutas upp eller att det eventuellt helt och hållet ska läggas ned.

Husbyggnadsinvesteringar	Ursprunglig BU2024	BU 2024 efter änd- ringarna	Utfall 2024	Skillnad:
Koncentrering av förvaltningens verksamhetslokaler	-2 100 000	-2 100 000	-448 252	-1 651 748
Projektplaner och behovsutredningar	-150 000	-150 000	-203 940	53 940
Bjurböle daghem	-1 000 000	-1 300 000	-1 141 793	-158 207
Huktis daghem	-5 500 000	-6 000 000	-4 790 861	-1 209 139
Estbacka daghem	-1 600 000	-100 000	-108 590	8 590
Hindhår bildningscentrum	-4 000 000	-100 000	-6 456	-93 544
Småbarnspedagogik i de norra områdena	-1 600 000	-450 000	-187 959	-262 041
Gammelbackan koulu	-500 000	-500 000	-15 341	-484 660
Tilläggslokaler vid Kvarnbacken	-600 000	-100 000	-39 896	-60 104
Bollplanens omklädningsrum	-100 000	-100 000	-263	-99 738
Daghemmens sol- och regnskydd	-150 000	-150 000	-61 576	-88 424
Tillgänglig lekpark på västra åstranden, småbarnspedagogiska öppna verksamheten	-800 000	-100 000	-19 376	-80 624
Stadshusets fasader och fönster, sanering	-1 650 000	-200 000	-138 869	-61 131
Investeringar i energibesparing	-500 000	-500 000	-125 372	-374 628
Nya användningsändamål för Näse gård	-100 000	-100 000	-5 520	-94 480
Ombyggnad av entréhallen av glas i Kes-kuskoulu	0	-180 000	-12 081	-167 919
Husbyggnad totalt	-20 550 000	-12 330 000	-7 443 407	-4 886 595

Tabell 4: De mest betydande husbyggnadsinvesteringarna år 2024

7. UTVÄRDERINGSÅRETS PRIORITERINGSOMRÅDEN

7.1 STADENS ORGANISATIONSÄNDRING OCH MÖJLIGHETER TILL SAMARBETE

Revisionsnämndens utvärderingsobjekt har år 2024 varit stadens organisationsändring och möjligheterna till samarbete som ändringen ger. Som en del av utvärderingsarbetet intervjuades stadens sektorchefer, personalens förtroendemän och sektorernas förvaltningschefer. Dessutom samlade revisionsnämnden svar med hjälp av en elektronisk enkät från stadens personalgrupp om genomförandet av organisationsändringen. Svarsprocenten var 87 %.

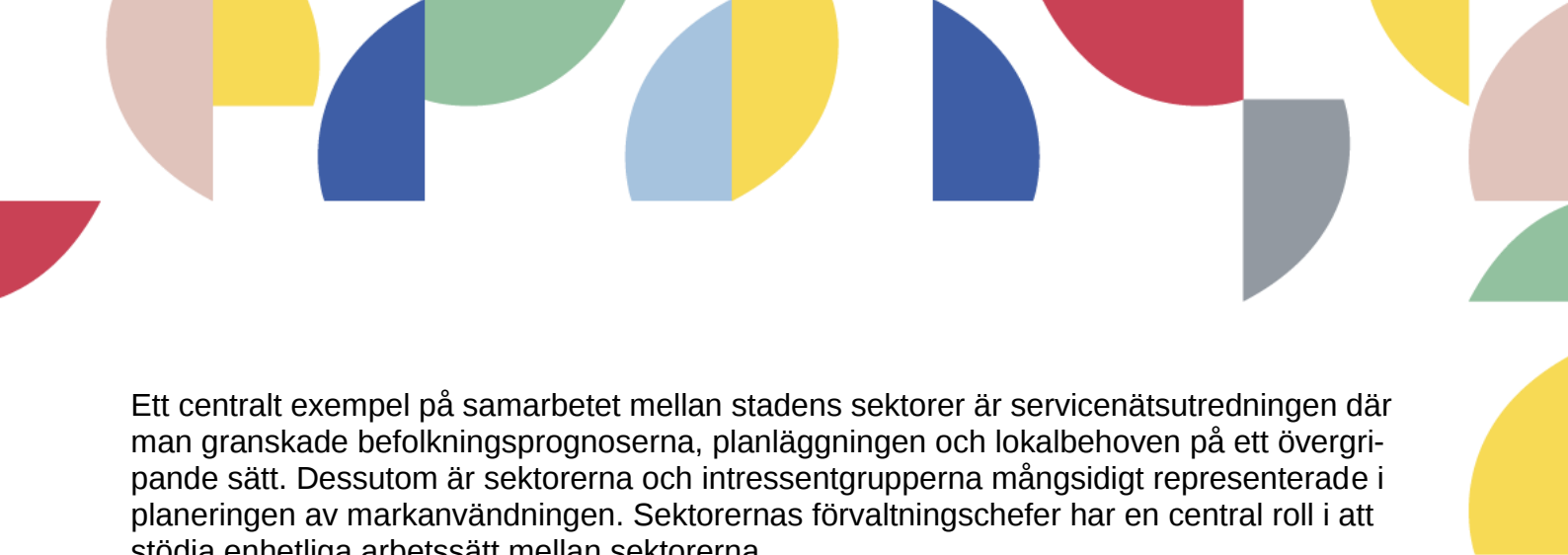
Enligt de intervjuade har organisationsändringen i staden i huvudsak genomförts väl. Den nya organisationen och Nimbus-husets allaktivitetslokaler upplevs ha fört sektorerna närmare varandra. I och med den nya strukturen har möjligheter öppnats i synnerhet i fråga om arbets- och näringstjänsterna, fritidstjänsterna och livskraften. Strukturellt har livskraftens roll accentuerats då livskraften fungerar som en egen självständig sektor. I den nya strukturen har fritidstjänsterna organisatoriskt underställts livskraften.

Verksamheten i de nya allaktivitetslokalerna i Nimbushuset har i huvudsak skett väl. De nya lokalerna erbjuder möjligheter till framtida kostnadsbesparingar om staden aktivt kan avstå från gamla och ineffektiva lokaler. Turistenhetens flytt till Nimbushuset har kartlagts.

När det gäller organisationsreformens kostnadseffekter kan man konstatera att organisationsändringen i sig inte har medfört betydande kostnadsbesparingar. Dessutom har det inte insamlats systematiska uppgifter om ändringen, såsom halvtidsutvärderingar, utifrån vilka de uppnådda besparingarna eller fördelarna skulle ha kunnat bedömas.

Inom vissa delområden har det behövts riktade tilläggssatsningar. Ett exempel på detta är rekryteringen av en ny beredskapschef som anknyter till stadens säkerhet och utvecklingen av beredskapsverksamheten.

Staden har genomfört ett produktivitets- och balanseringsprogram för ekonomin. Sektorerna har ändrat verksamhetssätt, vilket har förbättrat resursanvändningen och minskat kostnaderna. Centrala exempel är hantering av onödiga licenser, noggrannare anvisningar om säkerhetskopiering och upphandlingar samt inriktning och dimensionering av planeringsarbetet. När det gäller planeringen av resursanvändningen har man inlett beredningen av en sammanslagning av den strategiska personalplaneringen med budgetbehandlingen.

Ett centralt exempel på samarbetet mellan stadens sektorer är servicenätsutredningen där man granskade befolkningsprognoserna, planläggningen och lokalbehoven på ett övergripande sätt. Dessutom är sektorerna och intressentgrupperna mångsidigt representerade i planeringen av markanvändningen. Sektorernas förvaltningschefer har en central roll i att stödja enhetliga arbetssätt mellan sektorerna.

Utifrån intervjuerna och enkätens resultat bör stadens förvaltningsstruktur granskas och vid behov effektiveras. Koncernförvaltningens stödroll i förhållande till stadens sektorer bör förtydligas. Tydliga verksamhetsprinciper, tillräckligt stöd och styrning samt gemensamt överenskomna och enhetliga arbetsboksmallar utgör en effektiv grund för beslutsfattandet.

Revisionsnämnden rekommenderar att stadens förvaltningsstruktur granskas och vid behov effektiveras. Koncernförvaltningens stödroll i förhållande till stadens sektorer bör dessutom förtydligas.

7.2 PLANERING AV ANVÄNDNINGEN AV PERSONALRESURSER

Fastställandet av stadens resursbehov är kopplat till uppgörandet av budgeten. När budgeten upprättas föreslås eventuella behov av att öka och minska på resurserna. Utvärderingen av resursbehovet genomförs således i huvudsak endast en gång per år. Ledningen av personalresurserna framstår mer som kostnadshantering än som en möjliggörare av strategin. Ett tätare granskningsintervall skulle göra det möjligt att reagera mer flexibelt, då resurserna motsvarar ett verkligt föränderligt behov.

Revisionsnämnden rekommenderar att tjänsteinnehavarledningen bereder en ledningsmodell för resurserna utifrån de verkliga resursbehov som tjänsterna och målen förutsätter. Utifrån den ska nödvändiga ändringar göras i förvaltningsstadgan.

Revisionsnämnden rekommenderar dessutom att staden bedömer kompetens- och resursbehoven för att uppnå målen och om staden själv producerar tjänsterna eller köper dem av utomstående. Genomförandet förutsätter fastställande av resursbehoven och hur mycket de varierar inom året.

Revisionsnämnden rekommenderar dessutom att man utifrån de faktiska resursbehoven beslutar om prioriteringen av de mål som antecknats i stadsstrategin och stadens program eller om anpassning av resurserna. Granskningen ska göras i samband med godkännandet av den nya stadsstrategin. Stadsfullmäktige ansvarar för prioriteringen och anpassningsbesluten.

7.3 PROGRAMMET FÖR BALANSERING AV EKONOMI OCH PRODUKTIVITET 2024–2027

Stadsdirektörens förslag publicerades 18.4.2024 och godkändes av fullmäktige 29.5.2024 i enlighet med stadsstyrelsens förslag. Målet har varit att minska stadens utgifter med cirka 17 miljoner euro och öka inkomsterna med cirka 11,9 miljoner euro. Målet är att uppnå ekonomisk balans utan betydande skattehöjningar.

Revisionsnämnden påpekar att stadens uppskattade kostnader ökar årligen trots sparåtgärder under åren 2025–2027 i ekonomiplanen enligt följande:

	2025	2026	2027
Personalkostnader	+8 %	+ 3,4 %	+ 3,3 %
Inköp av tjänster	+19 %	+ 3 %	+ 3 %
Material och förnödenheter	+ 3 %	+ 3 %	+ 3 %
Bidrag	+ 26 %	+ 4 %	+ 3 %
Övriga verksamhetskostnader	+ 11 %	+ 0,5 %	+ 2 %

Tabell 5: Stadens beräknade inkomster i ekonomiplanen

Trots att stadens ekonomi var i balans år 2024 vill revisionsnämnden betona vikten av en kontinuerlig kostnadshantering och en långsiktig utveckling av verksamheten.

Revisionsnämnden rekommenderar att staden effektiviserar sin verksamhet för att uppnå ekonomisk balans.

7.4 KOKON IDROTTSCENTRUM

Fastighets- och konceptutvecklingsplanen presenterades för stadsborna i början av 2021. Samtidigt inledde staden en omfattande interaktionsprocess via en öppen webbenkät och ungdomsenkät för föreningar och andra särskilda intressentgrupper via när- och videoworkshoppar. I interaktionsprocessen deltog över 1 000 personer. Under interaktionsprocessen fick man en stor mängd respons på konceptutkastet och dess utvecklingsbehov. På så sätt hade man skapat ett behov för en förnyelse.

Syftet med projektet för Kokon idrottscentrum är att förnya föråldrade idrottslokaler och svara på den växande befolkningens motionsbehov. Man vill utveckla området till ett attraktivt idrotts- och upplevelsecentrum som betjänar såväl tävlingsidrotten som motionärerna. Samtidigt ska projektet stödja stadens strategiska mål, såsom invånarnas trivsel och koldioxidneutralitet.

I Sitowises slutrapport (25.11.2021) saknades förslagen till renovering av ishallar och andra lokaler.

Kokonprojektet - *Finlands bästa idrottscentrum i staden* - presenterades för fullmäktige 27.9.2023 i kvällsskolan, där projektets tidtabeller och de förhållanden som ska utvecklas behandlades. Kokonniemen liikuntakeskus Oy grundades. Då antydde man att knappt hälften av investeringarna, 25 miljoner euro, täcks med externa privata lån. Det fanns fyra alternativ för genomförandet. Fullmäktige godkände 29.5.2024 alternativ C2 med små anmärkningar och tillägg.

Efter verkställande direktörens avgång övergick det ursprungliga projektet helt och hållet till staden för finansiering. Ursprungligen var stadens andel 25–30 miljoner euro men ökade till ett projekt på 50–60 miljoner euro (moms 0 %). Fullmäktige informerades inte tillräckligt om ändringen av finansieringen. Stadsinfrans andel var cirka 10 miljoner euro (moms 0 %). När projektet är klart kommer driftskostnaderna att öka nästan dubbelt i förhållande till nuläget. Dessutom har kostnaderna för materialanskaffning och byggande ökat under de senaste åren.

Genomförandet av den nuvarande investeringen begränsar användningsmöjligheterna av den. Risken är att kommuninvånarna är missnöjda, om de olika användargruppernas behov inte tillgodoses på ett jämlikt sätt. Genomförandet och prissättningen av lokaler med låg tröskel inverkar på om centrumet betjänar hela befolkningen eller närmast tävlingsidrotten. Storleken, utrustningen och kapaciteten i lokalerna i idrottscentrumet bör motsvara det verkliga behovet och efterfrågan.

Revisionsnämnden rekommenderar att man vid planeringen av ersättningsinvesteringarna i byggnader i fortsättningen utöver andra alternativ för genomförande alltid också bereder ett renoveringsalternativ med kostnader.

Revisionsnämnden rekommenderar att man under genomförandet av stadens investeringar gör en systematisk revision med jämna mellanrum. Revisionen ska omfatta

uppföljning av de faktiska kostnaderna, prioritering i förhållande till det rådande ekonomiska läget samt kontinuerlig riskbedömning. Genomförandet av investeringen ska anpassas på basis av revisionen.

7.5 KOLLEKTIVTRAFIK INOM LOKALTRAFIK

Porvoon liikenne upphörde med den marknadsbaserade trafiken i maj 2022, varefter staden har ansvarat för planeringen, utvecklingen och genomförandet av kollektivtrafiken. Kollektivtrafikingenjören leder ett kollektivtrafikteam som består av tre personer. Kostnaderna för kollektivtrafiken var cirka en miljon euro 2022 och har därefter stigit så att det i budgeten för 2025 har reserverats 5–5,5 miljoner euro.

Undersökningen, som omfattade något under 2 000 personer, lade fram det utmanande utgångsläget för utvecklingen av lönsam kollektivtrafik i tabellen nedan. Majoriteten av kommuninvånarna använder inte kollektivtrafik alls.

Användarprofiler inom kollektivtrafiken	
Dagligen	13 %
1–4 gånger i veckan	15 %
Några gånger i månaden	18 %
Mera sällan eller aldrig	55 %

Tabell 6: Användarprofiler inom kollektivtrafiken

Kollektivtrafiken som staden ansvarar för inleddes i juni 2024. Vid årets slut var antalet passagerare 235 000. Av dessa var antalet skolresor 72 000, dvs. 30,6 procent. Biljettintäkterna uppgick till sammanlagt 560 000 euro och subventionsgraden var 71,7 procent. Alla linjer är inte olönsamma, linjerna 1 och 2 är lönsamma. NTM-centralen ansvarar för kollektivtrafiken i stadens norra delar. Prioriteringarna för år 2025 är till exempel det utvidgade biljettsamarbetet samt förnyelsen av stomlinjenätet och hållplatsinfrastrukturen.

Servicelinjen Passeli och Byaskjussen slogs samman i oktober 2024. Byaskjussen är en viktig del av kollektivtrafiken och erbjuder färdtjänst för alla kundgrupper. Byaskjussen kör från dörr till dörr enligt kundernas beställningar. Utvecklingen av byaskjussen fortsätter år 2025 till exempel genom att ansluta linje 2 till byaskjussen i Hindhår.

Stadens satsning på kollektivtrafiken är ambitiös. Målet är att erbjuda en förmånlig och lättillgänglig trafikform för alla stadsbor oberoende av var de bor. Den andra frågan är om kollektivtrafiken kan skapas till en rimlig kostnad. Internationella undersökningar visar att det tar i genomsnitt fyra år för en person som använder egen bil att ifrågasätta sitt eget färd sätt och byta till kollektivtrafik.

Revisionsnämnden rekommenderar att kollektivtrafikens kostnader och lönsamhet följs upp regelbundet. Det rekommenderas också att det utarbetas en åtgärdsplan för att

aktivera marknadsföringskommunikationen inom kollektivtrafiken i syfte att öka antalet kunder. Detta kan ske med hjälp av information i olika medier.

8. UNDERSKRIFTER

Borgå 15.5.2025

Juha Kittilä
Ordförande

Heikki Junes
Ersättare

Hannu Ahola
Ledamot

Sharie Sveholm
Ledamot

Irmeli Hoffrén
Ledamot

Kari Pauloaho
Ledamot

Leena Sorjonen
Ledamot

Timo Simos
Ersättare

Maj-Louise Wilkman
Ledamot

Bilaga 1: Rekommendationer från tidigare års utvärderingsberättelser